

Uittreksel

De gemeenteraad Wingene van maandag 31 maart 2025

Aanwezig:

Hendrik Verkest, Raadslid

Lieven Huys, Burgemeester

Brecht Warnez, Ann Measure, Tom Braet, Jens Danneels, Sandra Ketels, Greet Coens-De Roo, Yves Bracke, Schepenen

Linda Wyckstandt, Voorzitter Bijzonder Comité Sociale Dienst

Katrien Delodder, Hannes Gyselbrecht, Sandra Quintyn, Tom De Paepe, Gilles Verstraete, Stefaan Verhelle, Pieter-Jan Verhoye, Chris Hullebusch, Dirk De Meyere, Quinten Dedecker, Sandy Geirnaert, Mieke Van den Broeck, Jasna Vanoverschelde, Stephanie Dujardin, Michiel Van Robaeys, Jelle Rutsaert, Kjenta Willems, Raadsleden

Jurgen Mestdagh, Algemeen directeur

Verontschuldigd:

/

Afwezig:

/

Reglement huisaansluitingen riolering en IBA's - goedkeuring

Goedgekeurd

Aanleiding en voorgeschiedenis

Wingene en Ruiselede kenden aparte regelingen en tarieven op vlak van huisaansluitingen en plaatsing van IBA's. Waar gemeente Wingene zelf eigenaar en beheerder van de rioleringen was, met De Watergroep/RioPact als dienstverlener, was op grondgebied Ruiselede Farys zowel eigenaar als beheerder. Na de fusie fungeert Wingene als rioolbeheerder en besteedt zij, afhankelijk van de deelgemeente, de beheerstaken uit aan de respectieve dienstverleners.

Deze hybride beheerssituatie heeft een impact op de dienstverlening naar de burger. Om de verschillende regelingen rond huisaansluitingen en IBA's gelijk te trekken (gelijkheidsbeginsel), werd een voorstel geconcretiseerd in onderhavig ontwerpreglement, dat werd afgestemd met zowel Farys als RioPact.

Juridisch-technisch volstaat een door de gemeenteraad vastgesteld gemeentelijk reglement dat de algemene voorwaarden voor private aansluiting op de openbare riolering en IBA's beschrijft. Farys zal het eigen Bijzonder Waterverkoopreglement in die zin aanpassen, van zodra onderhavig reglement in werking treedt. Voor De Watergroep (RioPact) is dat niet nodig, aangezien de gemeente voor de deelgemeenten Wingene en Zwevezele zelf rioolbeheerder is en blijft.

Feiten, context en argumentatie

1. Huisaansluitingen

Situatie voor de fusie:

De aansluiting op de openbare riolering moest op het voormalig grondgebied van Wingene ofwel door een door de eigenaar aangestelde aannemer uitgevoerd worden onder toezicht van de gemeente ofwel via De Watergroep. De voorwaarden voor eigen uitvoering werden beschreven in een collegebeslissing van 7 april 2009. Hiervoor was een positief advies van Aquafin NV nodig (indien het een collector was), telkens goedkeuring door het college en werd er een beperkte waarborg van 250 euro gevraagd. Het jaarlijks aantal aanvragen voor uitvoering in eigen beheer was erg beperkt. De correcte uitvoering door particuliere aannemers liet echter vaak te wensen over en zorgde op termijn voor problemen met andere nutsleidingen.

Op het voormalig grondgebied van Ruiselede is Farys beheerder en eigenaar van de rioleringen. Huisaansluitingen zelf uitvoeren wordt niet toegelaten. Het tarief hiervoor is geregeld in een bijzonder waterverkoopreglement en bedroeg: 1.335,45 euro forfaitair (geïndexeerd). Bij meergezinswoning werd gewerkt met een forfait van 1.335,45 euro vermeerderd met 52,89 euro per wooneenheid (geïndexeerd). Voor uitzonderlijke situatie of andere grote gebouwen wordt gewerkt met een offerte op maat (werkelijke prijs) rechtstreeks naar aanvrager zonder gemeentelijke tussenkomst. De opleg boven het aangerekend forfait van 1.335,45 euro wordt (door Farys) bijgepast uit de gemeentelijke zuiveringsbijdrage. Aangezien dit sterk afhankelijk is van de lokale situatie, is de jaarlijkse kost hiervoor moeilijk voorspelbaar.

Situatie na de fusie:

Met voorliggend reglement worden beide vroegere systemen gelijk getrokken. Het zorgt voor gelijke behandeling voor alle burgers in de nieuwe fusiegemeente en biedt meer garanties op een duurzaam kwalitatieve uitvoering. Er wordt een forfait voorgesteld van 2.500 euro per standaard huisaansluiting. Bij niet-standaard aansluitingen wordt er gewerkt tegen kostprijs voor de aanvrager. Voor meergezinswoningen wordt er gewerkt met een forfait voor de standaard-aansluiting van 2.500 euro vermeerderd met een supplement van 250 euro per bijkomende woonentiteit. De aanvraag gebeurt door de particulier via de website van de desbetreffende rioolbeheerder. De factuur gaat rechtstreeks van Farys of De Watergroep naar de aanvrager. De eventuele opleg voor de gemeente wordt verrekend via respectievelijk de Farys-afrekening of de RioPact-factuur. Alle bedragen zijn jaarlijks te indexeren.

Geprefinancierde huisaansluitingen (wachtaansluitingen) worden op het ogenblik van indienstneming verhaald op de burger. Het bedrag voor de indienstneming van geprefinancierde huisaansluitingen bedraagt hetzelfde als een eerste standaard huisaansluiting op het moment van indienstneming.

Een aanvrager mag zelf de aansluiting op een gracht uitvoeren, de wijze van uitvoeren worden via de omgevingsvergunning opgelegd en de goede uitvoering opgevolgd via het waarborgsysteem. Daarnaast wordt een septische put in collectief geoptimaliseerd gebied of centrumgebied enkel verplicht bij meergezinswoningen vanaf 2 entiteiten of indien opgelegd in de omgevingsvergunning omwille van specifieke lokale situaties.

2. IBA's

Situatie voor de fusie:

In 2017 besloot het college van Wingene om geen IBA's (Individuele Behandelingsinstallaties voor Afvalwater) meer te voorzien via het collectieve systeem, waarbij de plaatsing en het beheer door rioolbeheerder RioPact gebeuren. Destijds moesten volgens het zoneringsplan nog 37 prioritaire en 368 niet-prioritaire IBA's worden geplaatst. Vanwege de hoge totaalkosten voor aanleg en onderhoud besloot de gemeente zich te richten op alleen de prioritaire IBA's, aangezien deze verplicht zijn volgens het stroomgebiedsbeheersplan 2022-2027. Momenteel zijn er in Wingene nog 7 prioritaire IBA's te plaatsen, tegenover 313 niet-prioritaire.

In Ruiselede werden collectieve IBA's tot aan de fusie nog steeds aangeboden. Op vandaag zijn er daar echter nog 144 prioritaire IBA's (en 70 niet-prioritaire) te plaatsen. Dit heeft te maken met de strengere reductiedoelen in de vallei van de Poekebeek. De uitrol van deze in totaal 221 IBA's door Farys was in het investeringsbudget voorzien tot 2028, waarbij er in principe geen onderscheid gemaakt werd tussen prioritaire en niet-prioritaire. Het particulier aandeel was hierbij geplafonneerd op 1.375,22 euro (gelijk aan het forfait voor een huisaansluiting bij Farys).

In Wingene was er een toelage voorzien van 1.000 euro voor de plaatsing van een 'vrijwillige' IBA (plaatsing op eigen initiatief en niet opgelegd in een omgevingsvergunning). In Ruiselede bestond er een dergelijke toelage van 500 euro.

Situatie na de fusie:

De rioleringsgraad in Wingene is 81,05%, de zuiveringsgraad 74,14%. In Ruiselede is dat respectievelijk 64,74% en 61,08% (cijfers VMM 2024). Het realiseren van de prioritaire IBA's hebben hier geen impact op. IBA's hebben wél een impact op de in het stroomgebiedbeheersplan opgelegde reductiedoelstellingen (aantal inwonersequivalenten/IE).

Met de inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2024 over de invulling van de gemeentelijke saneringsverplichting, wordt de rioolbeheerder verplicht om IBA's volgens het collectief systeem aan te bieden vanaf 1 januari 2025. Het privaat aandeel voor de burger is daarbij vrij te bepalen door de rioolbeheerder zelf.

Eenzijds is het voorstel om geen toelage meer te voorzien voor vrijwillig geplaatste IBA's. Dit gaat over een verwaarloosbaar aantal en er is geen noodzaak om dit actief te gaan stimuleren met een toelage.

Anderzijds wordt er voorgesteld om voor IBA's volgens het collectief systeem en volgens de standaard compacte ondergrondse uitvoering, het particuliere aandeel te plafonneren op 2.500 euro (in lijn met het tarief voor een standaard rioolaansluiting), jaarlijks te indexeren. Bij een niet-standaard installatie is de meerkost ten opzichte van een standaard installatie volledig voor de aanvrager. IBA's opgelegd via een omgevingsvergunning zijn volledig ten laste van de aanvrager.

Daarbij zouden naast de 151 resterende prioritaire IBA's ook de niet-prioritaire IBA's op ex-grondgebied Ruiselede worden geactiveerd (d.w.z. in totaal 221 stuks), met het bestaande belastingreglement op de niet-optimale afkoppeling van afvalwater en IBA's als stok achter de deur.

Hiervoor zijn twee redenen:

- De niet-prioritaire IBA's in Ruiselede waren al in het investeringsprogramma van Farys ingecalculeerd tot en met 2028.
- In de zoneringsplannen van de VMM komen prioritaire en niet-prioritaire IBA's soms gemengd voor in dezelfde straat. Gezien het hoge aantal IBA's in Ruiselede, zou enkel focussen op de prioritaire IBA's daar regelmatig leiden tot vervelende situaties waarbij het moeilijk uit te leggen valt dat in dezelfde straat de ene buur zijn prioritaire IBA opgelegd krijgt terwijl de andere buur zijn niet-prioritaire IBA mag uitstellen.

Op die manier legt de gemeente de focus op het behalen van de doelstellingen van het stroomgebiedbeheersplan 2022-2027, met een voorafname op de reductiedoelen van het volgende stroomgebiedbeheersplan 2028-2032 voor wat Ruiselede betreft. In een volgende fase kan dan geleidelijk de focus verlegd worden naar Wingene en Zwevezele. Hiermee voldoet de gemeente principieel ook aan de verplichting om het collectief systeem aan te bieden, op een financieel haalbare manier.

Bevoegdheid en juridische grond

- het decreet lokaal bestuur van 22 december 2017

- het besluit van de Vlaamse Regering van 8 april 2011 houdende bepalingen van rechten en plichten van de exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk en hun klanten met betrekking tot de levering van water bestemd voor menselijke consumptie, de uitvoering van de saneringsverplichting en het algemeen waterverkoopreglement, laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 20 januari 2023

- het Algemeen Waterverkoopreglement - versie maart 2023

- het Bijzonder Waterverkoopreglement Farys - versie 2024

- het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2024 over de invulling van de gemeentelijke saneringsverplichting
- de gemeenteraadsbeslissing van 7 april 2009 van gemeente Wingene betreffende vaststelling algemene voorwaarden voor het maken van een rioolaansluiting
- de gemeenteraadsbeslissing van 27 januari 2025 - gemeentebelasting op de niet-optimale private waterhuishouding - aanslagjaren 2025 - 2031

Bijlagen

- ontwerpreglement huisaansluitingen en IBA's

Publieke stemming

Met 19 stemmen voor (Lieven Huys, Brecht Warnez, Ann Mesure, Tom Braet, Jens Danneels, Sandra Ketels, Greet Coens-De Roo, Yves Bracke, Hendrik Verkest, Linda Wyckstandt, Katrien Delodder, Sandra Quintyn, Stefaan Verhelle, Dirk De Meyere, Quinten Dedecker, Jasna Vanoverschelde, Michiel Van Robaey, Jelle Rutsaert, Kjenta Willems), 8 stemmen tegen (Hannes Gyselbrecht, Tom De Paepe, Gilles Verstraete, Pieter-Jan Verhoye, Chris Hullebusch, Sandy Geirnaert, Mieke Van den Broeck, Stephanie Dujardin)

Besluit

Artikel 1

Het gemeenteraad stelt het reglement vast voor huisaansluitingen op de riolering en IBA's en gaat van kracht op 1 april 2025.

Artikel 2

De algemene voorwaarden voor het maken van een rioolaansluiting zoals bepaald in de gemeenteraadszitting van 7 april 2009 worden integraal vervangen door het nieuwe reglement.

Artikel 3

Een afschrift van deze beslissing en het goedgekeurde reglement wordt bezorgd aan Farys en RioPact.

De Secretaris,

De Voorzitter,

Jurgen Mestdagh

Hendrik Verkest

Algemeen directeur

Raadslid